

ESTRUCTURA D'UNA CIUTAT ROMANA

UNITAT 5

Introducció: les coloniae

- Eren les **noves ciutats** fundades pels romans en els territoris conquerits. En elles s'establien els veterans de guerra (soldats que ja no exercien) i ciutadans provinents d'Itàlia. Aquest era el mitjà més eficaç per romanitzar els nous territoris.
- Al territori de **Hispania** els romans fundaren nombroses colònies com, per exemple, *Emerita Augusta, Tarraco, Barcino, Ilerda, Baetulo, Cartago Nova, Saguntum...*

Coloniae de la Hispania romana

La Inauguratio: la cerimònia fundacional de les ciutats romanes

- Primer localitzaven un **zona** idònia, ben **situada estratègicament**, és a dir, amb bons recursos naturals, prop d'una font d'aigua, ben comunicada i també amb una bona defensa natural.

La *inauguratio*

- Després consultaven l'aprovació divina a través d'una cerimònia religiosa que era la **consulta dels auguris**: l'àugur (el sacerdot) examinava les entranyes d'un animal sacrificat.

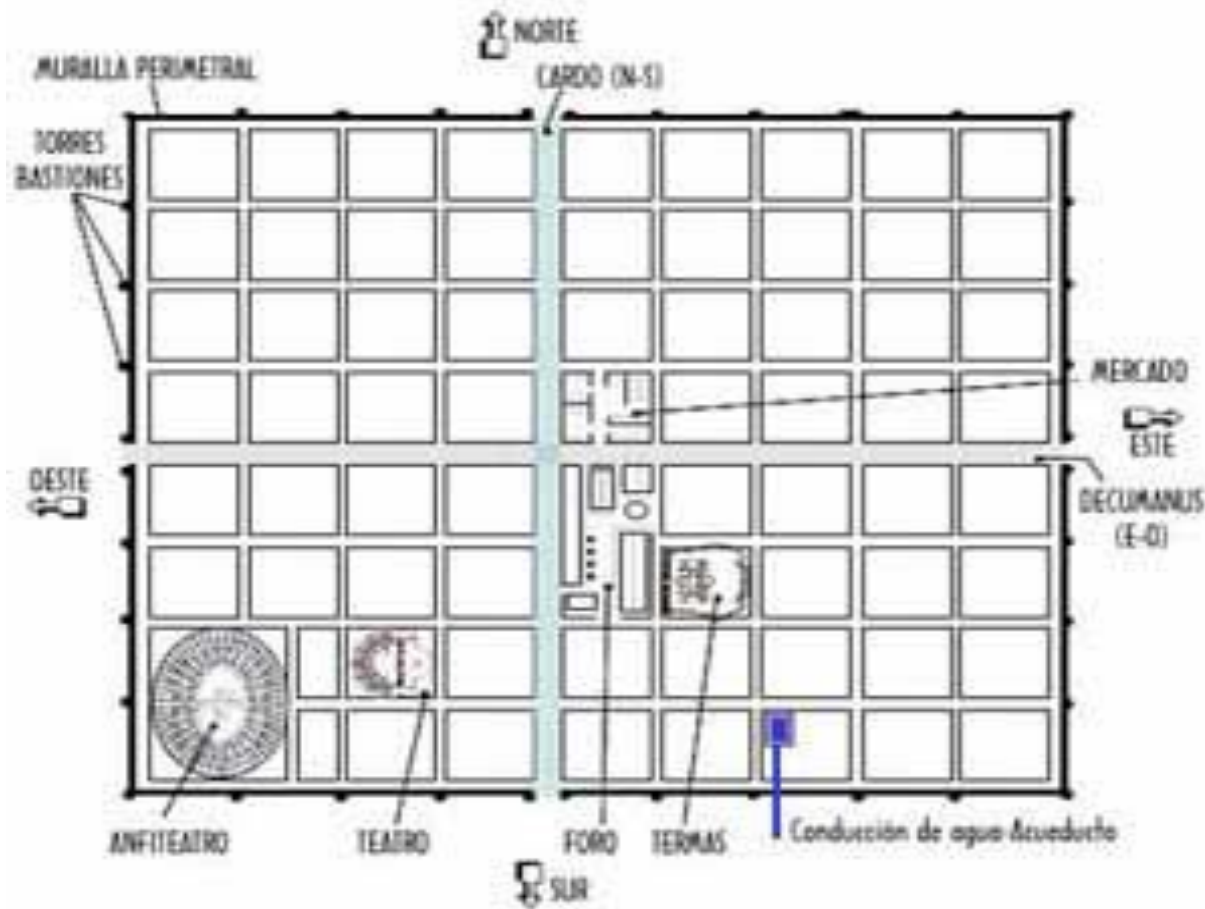
La *Inauguratio*

- Si els auguris eren favorables l'àugur fa dues coses:
  - delimita el lloc exacte d'ubicació de la nova ciutat.
  - marca el perímetre amb el solc d'una arada. Aquest solc és el *pomerium* que marca un **perímetre sagrat**

El traçat urbanístic: el model hipodàmic; una estructura quadriculada.

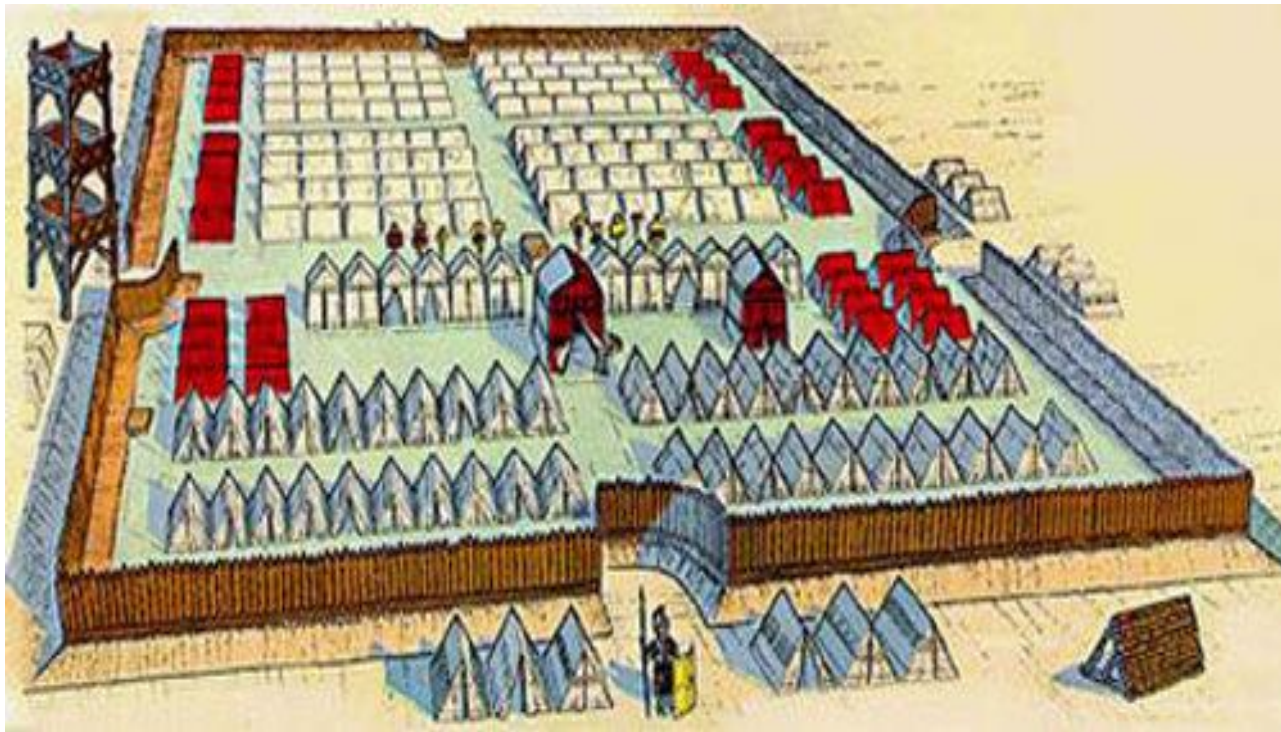

El model hipodàmic. Característiques

- El traçat de les ciutats romanes seguia el model del traçat dels campaments romans (**castra**).
- El traçat urbanístic es disposava a partir de dos grans carrers que es tallaven al centre de la ciutat. El primer es traçava d'est a oest i s'anomenava **Decumanus Maximus**. Perpendicular a aquest, hi havia el carrer que anava de nord a sud, anomenat **Cardo Maximus**. Aquests dos carrers principals desembocaven en **quatre portes** d'entrada a la ciutat situades a la muralla.

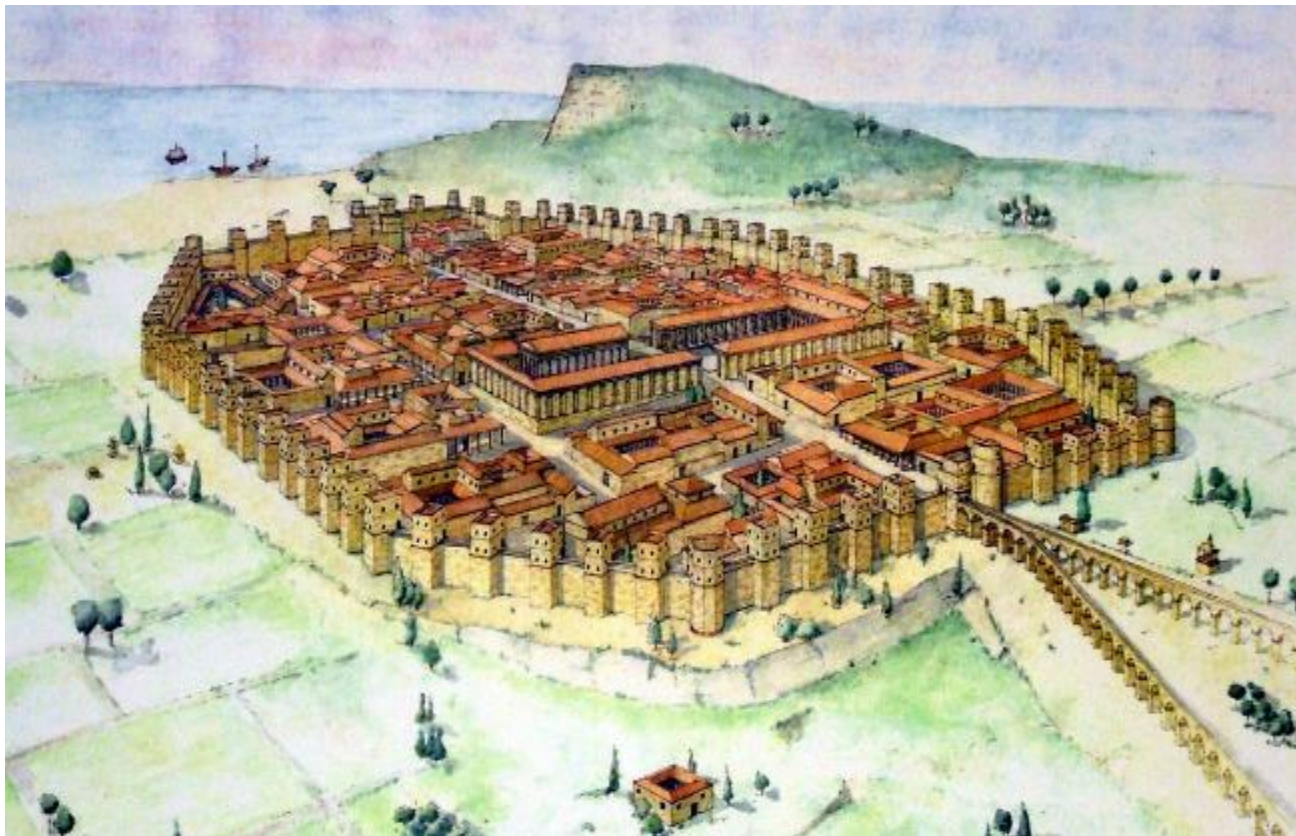

Castra (campaments)

Model hipodàmic: *Bàrcino* (Barcelona)

- Carrers principals, muralla, 4 portes

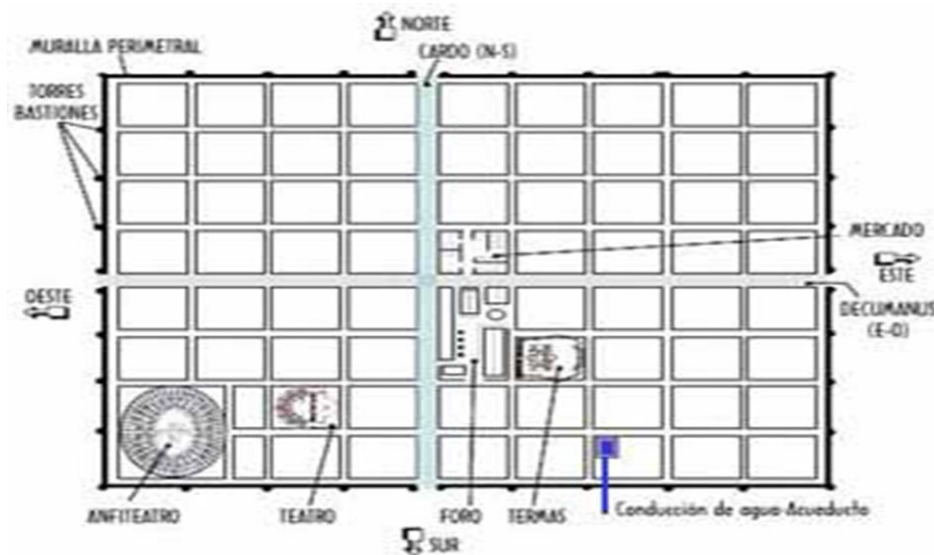

El model hipodàmic

- La resta de carrers eren perpendiculars i paral·lels a aquests dos carrers principals: els **cardines minores** i els **decumani minores**. Així la ciutat tenia forma de quadrícula amb illes de cases al seu interior.
- A l'encreuament d'aquests dos carrers hi havia el **fòrum** o plaça pública de la ciutat, així com al mig dels campaments hi havia la residència del cap de l'exèrcit.
- Al voltant de la ciutat es construïa —encara que no sempre— **una muralla** per a la defensa. Aquest tipus de ciutat emmurallada era anomenada

El model hipodàmic

- Aquest tipus d'urbanisme en què els carrers es tallen perpendicularment formant **illes de cases**, es coneix amb el nom de “**model hipodàmic**”, perquè fou un arquitecte grec, **Hipòdam de Milet** qui, al s. V a.C., el va dissenyar per primera vegada.

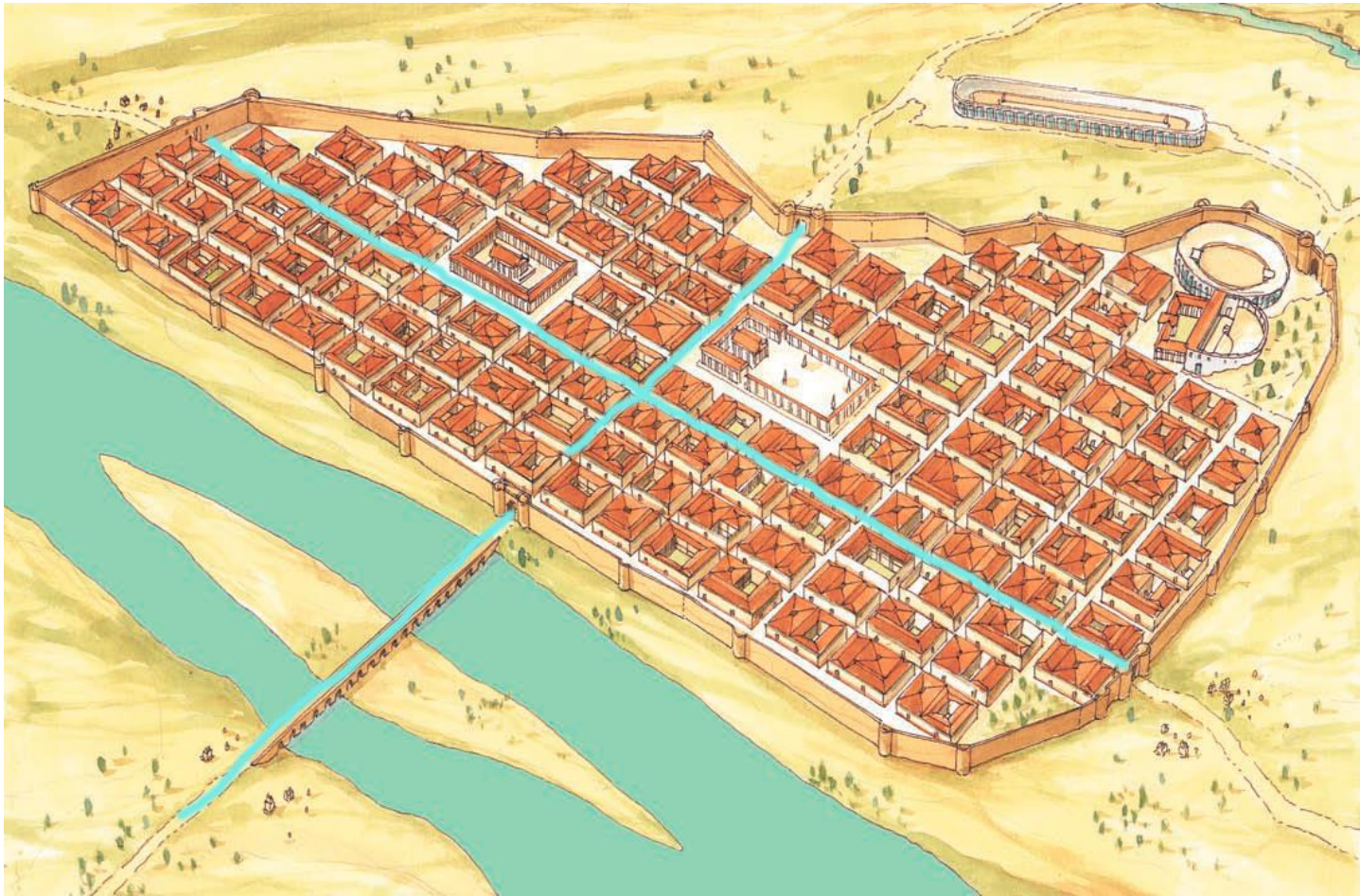

Traçat hipodàmic de la ciutat de Barcelona al barri de l'Eixample

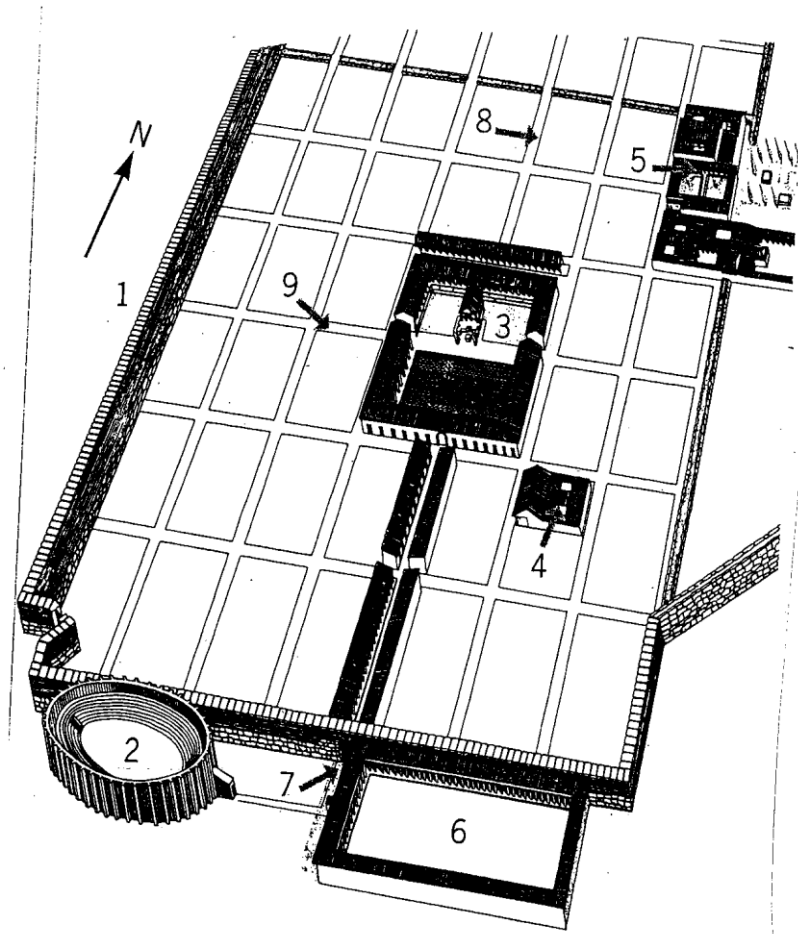

Emerita Augusta (Mèrida- Extremadura), model hipodàmic

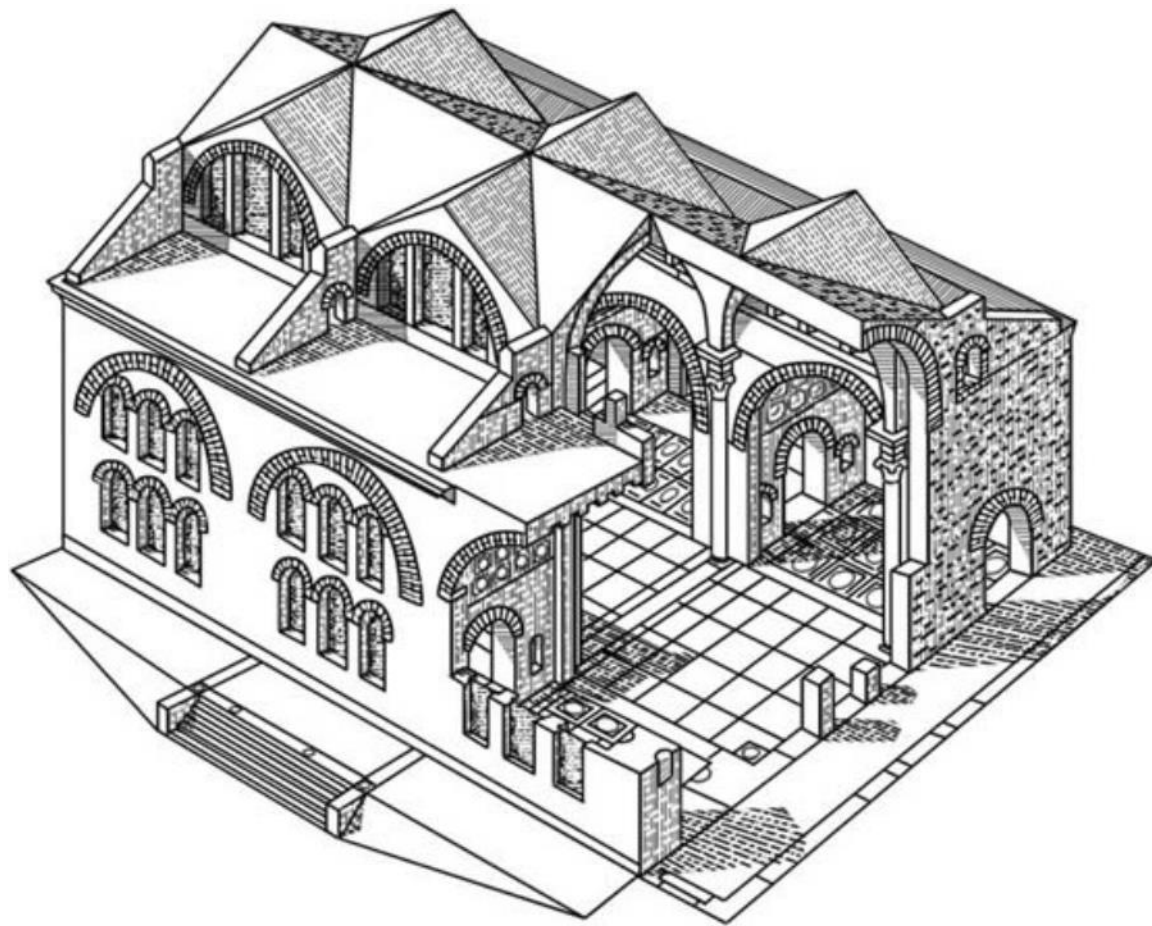
Emporiae (Empúries- Costa brava)

Altres edificis i construccions de la ciutat romana. *Templa* (temples)

Basilica (basílica)

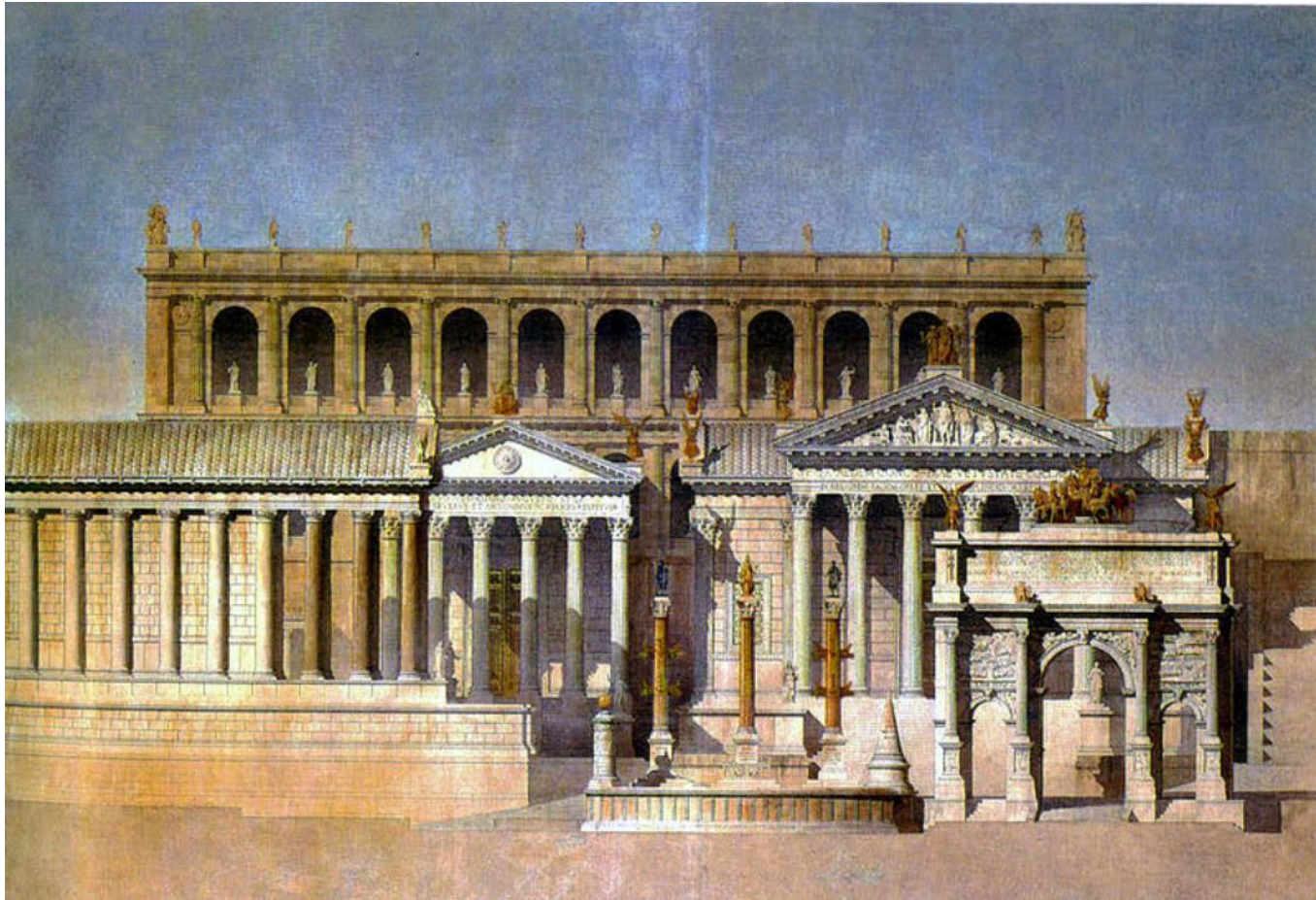

Curia (cúria)

Rostra (tribunes)

Tabernae (botigues)

Theatrum (teatre) i *amphitheatrum* (anfiteatre)

Circus (circ) i *Thermae* (termes)

Habitatge: *Domus* (casa unifamiliar)

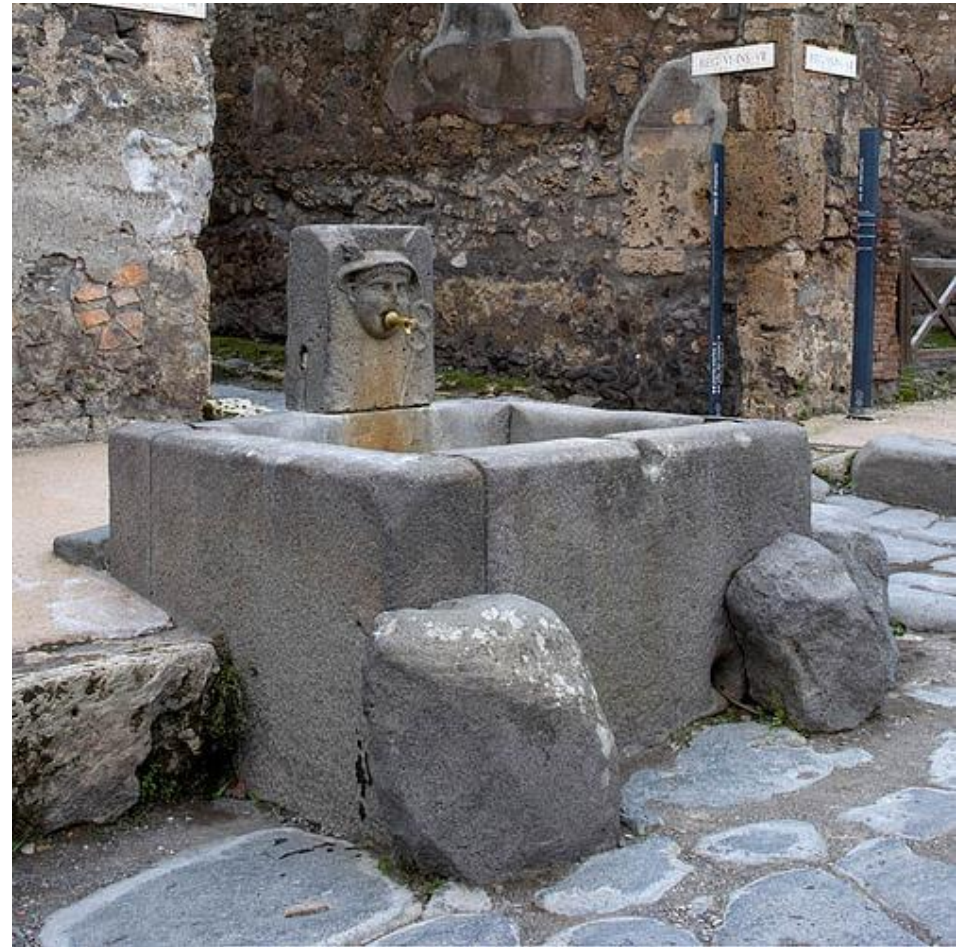

Habitatges: *insulae* (bloc de pisos)

Pous, cisternes i fonts

Aqüeductes i clavegueres

Latrinae (lavabos)

Arcs de triomf i columnes

